

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce: **Ing. D. M.**, zast. JUDr. Petrem Wildtem, advokátem se sídlem Bohuslava Martinů 1038/20, Hradec Králové, proti žalovanému: **Finanční úřad pro Královéhradecký kraj**, se sídlem Horova 17, Hradec Králové, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 8. 2014, č. j. 1390557/14/2701-25200-608126, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 9. 2015, č. j. 31 Af 74/2014 – 71, ve znění opravného usnesení ze dne 6. 11. 2015, č. j. 31 Af 74/2014 – 77, o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **s e n e p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného usnesení Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), ve znění v záhlaví označeného opravného usnesení, kterým byla odmítnuta žaloba stěžovatele proti exekučnímu příkazu ze dne 29. 8. 2014, č. j. 1390557/14/2701-25200-608126, a věc byla postoupena Finančnímu úřadu pro Královéhradecký kraj, jako orgánu příslušnému pro rozhodnutí ve věci.

[2] Krajský soud rozhodl výše uvedeným způsobem z důvodu, že nebyly vyčerpány všechny v úvahu přicházející opravné prostředky, konkrétně námitka dle § 159 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění účinném v posuzované době (dále jen „daňový řád“). S uvedeným závěrem stěžovatel nesouhlasí. Proti rozsudku krajského soudu proto podal kasační stížnost, jejíž součástí byl i návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[3] Ten odůvodnil tím, že se nachází i s celou rodinou v situaci, kdy exekucí důchodu byl vytvořen stav nejistoty, který nedůvodně negativně zasahuje do jejich osobního života. Takový stav lze označit za nelidské zacházení a fyzické strádání. Jde současně i o porušení daňového řádu. Aby žalovaný získal více finančních prostředků, nabízel stěžovatel možnost exekuce části majetku v hodnotě 700 000 Kč, tuto možnost správce daně nevyužil a na místo toho použil nejhorší a nejvíce zatěžující exekuci důchodu.

[4] Žalovaný k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedl, že daňové nedoplatky představují dluh na dani z příjmů fyzických osob a na jejím příslušenství. Splatnost nedoplatků nastala již v roce 2013. Při vydání exekučního příkazu bylo postupováno zcela v souladu se zákonem. Vzhledem k době, která uplynula od splatnosti nedoplatků, zásadám, na nichž je vybudováno vymáhací řízení, a účelu právní úpravy dopadající na vymáhání,

jímž je zejména uspokojení nároků oprávněného (správce daně), žalovaný sdělil, že nesouhlasí s přiznáním odkladného účinku.

[5] Dle § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), platí, že kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přičemž ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. upravující odkladný účinek žaloby se užijí přiměřeně. Dle § 73 odst. 2 s. ř. s. musí být pro přiznání odkladného účinku naplněny dva předpoklady. Soud tak přiznává žalobě (či kasační stížnosti) odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro navrhovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Předně Nejvyšší správní soud uvádí, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti prolomuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není zrušeno. Odkladný účinek má proto charakter institutu výjimečného a měl by být přiznáván v menšině případů, nikoli zpravidla. Újma, která má hrozit žadateli o jeho přiznání, musí být tak významná, aby opravňovala prolomení pravidla, že žaloba resp. kasační stížnost odkladný účinek nemá.

[7] Z judikatury vyplývá, že k tomu, aby mohl být kasační stížnosti takový účinek přiznán, musí stěžovatel v první řadě dostatečně podrobně a určitě tvrdit, že mu hrozí újma nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má stěžovatel (k tomu např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012 č. j. 1 As 27/2012 - 32 či ze dne 23. 1. 2014, č. j. 6 Ads 99/2013 – 11), jež musí v odůvodnění svého návrhu konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí a z jakých konkrétních okolností to vyvozuje. Důvody možného vzniku újmy jsou vždy subjektivní, závislé pouze na jeho osobě a osobní situaci.

[8] V uvedeném případě je však v návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti pouze tvrzeno, že exekucí důchodu byl vytvořen stav nejistoty, který nedůvodně zasahuje do osobního života stěžovatele a jeho rodiny. Takové důsledky má však vždy jakékoliv rozhodnutí, které daná osoba považuje za nesprávné. Fakticky tak nebyla tvrzena žádná specifická újma než ta, která je zcela běžně s exekucí spojena, a nikoliv to, jak konkrétně by se ve vztahu k jeho životu a životu jeho rodiny projevila a jakého by byla rozsahu a intenzity.

[9] Mezi řádky lze případnou újmu spatřovat v nedostatku finančních prostředků. V souladu s rozhodovací praxí kasačního soudu lze za nepoměrně větší újmu považovat pouze poměrně závažné důsledky do života či existence toho, kdo se přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti domáhal. Tak například jako nenahraditelná újma (dle předchozí dikce § 73 odst. 2 s. ř. s.) byl posouzen „*hrozící výkon rozhodnutí o uložení pokuty fyzické osobě ve výši, která výrazně přesahuje prokázaný celoroční příjem rodiny se dvěma nezletilými dětmi*“ (k tomu usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2003, č. j. 6 A 160/2002 - 46). Nepoměrně větší újmu tedy bude újma spíše tehdy, nebude-li možno v případě, že bude napadené správní rozhodnutí naplněno a poté shledáno nezákonným a zrušeno, v podstatných ohledech navrátit v původní stav jím způsobené následky či dopady. Významnou bude též spíše tehdy, půjde-li sice při uplatnění rozhodnutí o následky vratné či napravitelné, avšak takového rázu, že způsobí žadateli vážné obtíže či významné poruchy v jeho životě, fungování, činnosti apod. (podrobně viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2014, č. j. 6 Afs 73/2014 – 56).

[10] Výše uvedené intenzity újma v posuzovaném případě nedosahuje. Jak uvedl soud již v usnesení ze dne 14. 1. 2016, č. j. 9 Afs 284/2015 – 32, jímž mimo jiné nepřiznal stěžovateli

pokračování

osvobození od soudních poplatků: „*Příjmy stěžovatele a jeho manželky, i pokud by soud vycházel z jím tvrzených částek, tak činí v souhrnu 15 157 Kč. Jejich příjmy tak představují cca 2,5 násobek životního minima, které činí v souladu s § 3 odst. 3 písm. a) a § 4 odst. 1 písm. b) zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, v účinném znění, 5 970 Kč.*“ Za takových podmínek nelze využít tento zcela výjimečný institut a odkladný účinek kasační stížnosti přiznat.

[11] Jelikož stěžovatel neprokázal, že by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí pro něj znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, soud se již nezabýval tím, zda by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[12] Existence podmínek pro přiznání odkladného účinku stanovených v § 73 odst. 2 s. ř. s. nebyla prokázána. Z tohoto důvodu nebylo možno odkladný účinek kasační stížnosti podle ustanovení § 107 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. přiznat. Tím soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. ledna 2016

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu